

Ülést tartott a megyei népfrentelnökség

Tegnap délután Szegeden ülést tartott a Hazafias Népfrent Csongrád megyei elnöksége. Nagy István elnöki megnyitóját követően Molnár Sándor, a megyei népfrentbizottság titkára előterjesztésében a testület megtárgyalta az MSZMP Központi Bizottsága június 29-i ülésén elhatározott feladatokat és egyetértését nyilvánítva állást foglalt a végrehajtással összefüggő népfrentmozgalmi tennivalókról. Egyben felhívta a helyi népfrentbizottságok figyelmét arra, hogy a maguk területén politikai munkával, társadalmi összefogással segítsék az előttünk álló feladatok megvalósítását.

Az elnökségi ülésen a me-

gyei népfrentbizottság titkára tájékoztatta a testület tagjait a Hazafias Népfrent Országos Tanácsa elnökségének csütörtöki ülésén elhangzottakról is.

A tanácskozáson részt vett Gyárfás Mihály, a megyei pártbizottság titkára.

Szövetkezeti együttműködés

A Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa vendégként hazánkban járt az Olasz Mezőgazdasági Szövetkezeti Szövetség küldöttsége. A magyar és az olasz mezőgazdasági szövetkezetek közötti gazdasági együttműködés lehetőségeiről tárgyaltak a magyar partnerekkel.

Több mint 100 téma Gyermekfogászok kongresszusa

Mintegy 600 külföldi és 200 magyar orvos részvételével pénteken kezdődött a VII. nemzetközi gyermekfo-

gászati kongresszus. A Duna Intercontinental-szállóban rendezett plenáris ülés megnyitóján dr. Medve László egészségügyi miniszterhelyettes elmondotta: a 35 országból érkezett orvosok tanácskozásának jelentőségét emeli, hogy arra a nemzetközi gyermekfogászati kongresszus keretében kerül sor. A továbbiakban hangsúlyozta: az egészségügyi felvilágosítás körébe tartozik a szülők megfelelő tájékoztatása arról, hogy végső soron szeretetük egyik megnyilvánulási formája, ha már kicsiny korban hozzászoktatják gyermekeiket a helyes táplálkozáshoz, a rágra evéshez, a fogak tisztántartásához. Így előzhető meg a leghatásosabban a fogszuvasodás.

Hazánkban a lakosság orvosi nevelésének mind eredményesebb módja, hogy évenként megrendezzük — mindig novemberben — a fogászati hónapot: ismeretterjesztő előadásokkal, sokféle formájú fogápolási tanácsadásokkal. Már külföldön is sok helyütt jó visszhangja van ezeknek az akcióknak, tapasztalataink alapján más országokban is terveznek hasonlókat.

A Gyermekorvosok Nemzetközi Szövetsége részéről M. Album elnök, amerikai professzor üdvözölte a kongresszus résztvevőit és köszönetet mondott a vendéglátó ország egészségügyi szerveinek és szakmai világtalálkozó megrendezéséért. Ezután a tudományos program keretében előadásorozat kezdődött: 100-nál több témában ismerteti gyógyászati eredményeiket, kutatásaikat a gyermekfogorvosok.

A kongresszus vasárnap zárul.

Magyar hajók a tengeren

A MAHART — közel hat-ezer dolgozóval — a magyar vízi közlekedés meghatározó része, az összteljesítmény 95 százalékát adja. Erre az évre kétféle milliárd forint forgalmat, és mintegy 250 millió forintot nyereséget terveznek. Mielőtt a magyar tengerhajózás helyzetére és fejlesztésének irányaira ráterjünk, arra kértük Kovács Istvánt, a MAHART vezérigazgatóját: röviden vázolja a MAHART tevékenységét.

A vállalat fő feladata személyek és áruk szállítása. Öt szervezeti egységre oszthatjuk: három hajózási — főlyamhajózási, tengerhajózási, balatoni hajózási — és két szolgáltató — kikötő és hajójavitói — üzemigazgatóságra. A legrégebbi hagyományokkal rendelkező és legnagyobb teljesítményű ágazat a folyami hajózás, a tengerhajózás tulajdonképpen az elmúlt tíz év során fejlődött olyan méretűvé, hogy az ma már a népgazdaság szempontjából is számottevő. Jelenleg 21 hajóval, és több mint 102 ezer tonna kapacitással rendelkezik, ez már elegendő ahhoz, hogy árunk jórészt magyar hajók szállítsák más kontinensek országába.

Tengerünk nincs, ám külkereskedelmünk a nemzetközi jövedelemnek közel felét realizálja. Mi a magyar tengerhajózás feladata ebben a helyzetben?

A magyar tengerhajózás feladata kettős: a közlekedéspolitikai koncepcióban meghatározott célkitűzések szerint egyrészt devizakímélés — tehát magyar áruk szállítása — másrészt devizaszerezés, vagyis a népgazdaság, szorosabban véve a közlekedés devizamérlegének javítása. A magyar külkereskedelem évente 2,5—3 millió tonna tengerentúli árut szállít, s e forgalom mintegy tíz százalékát már magyar hajók szállítják. A tengerhajózásból származó tiszta devizahozamunk eléri az évi tizenötmillió dollárt.

Merre járnak a magyar hajók?

A magyar tengerjárók hagyományos útvonalai az 1930-ban megkezdett folyamntengeri hajózási első irányainak figyelembe vételével, a Levantei térség — Libanon, Ciprus, Törökország, Szíria. A hajópark bővülésével lehetőség nyílt arra, hogy növeljük forgalmunkat az észak-afrikai

országokban, Franciorszában és Spanyolországban. Ugyancsak lehetővé vált, hogy a Szezi-csatornán átkelve a kelet-afrikai országokat is meglátogassuk. A hetvenes évek elején tízezer tonnás, illetve ennél nagyobb hordképességű hajókat vásároltunk. Ezek a hajók már Európa és a Távol-Kelet között közlekednek. Európától rendszerint Amszterdamból, a lengyel kikötőkből vagy Hamburgból indulnak, míg Távol-Keleten Bangkok, Szingapur, újabban pedig a vietnami kikötők: Haiphong, Ho Si Minh város fogadják a magyar hajókat.

A korábbi években erőteljes forgalmat bonyolítottunk a dél-amerikai országokkal. Ezek a szállítások azonban jelenleg szünetelnek, az ottani nem kielégítő politikai viszonyok miatt ugyanis olyan mértékben romlott a gazdasági helyzet, hogy hajóink ebbe a térségbe való járátása veszteségesé válna.

Milyen céllal hozták létre a közös libanoni — magyar hajózási vállalkozást?

Az arab hajózási piacra való belépésünk érdekében alapítottuk ezt a közös vállalatot, két libanoni tulajdonossal. A cég neve AMAL, s feladata a hajózási tevékenység kiszélesítése. Jelenleg a tengerhajózás területén elég rossz a gazdasági helyzet, nagy a hajótérhiány, ezért ezt az együttműködést a közeljövőben nem kívánjuk bővíteni. A gazdasági és pénzügyi lehetőségek alakulásától tesszük függővé ennek a vegyes vállalatnak a további fejlesztését.

Miként fejlődik tovább az elkövetkező években a magyar tengerhajózás?

A magyar hajópark fejlesztését három tényező

határozza meg: egyrészt a szükséges fejlesztési alap, másrészt a rendelkezésre álló gyártási kapacitás, és — talán ez a legfontosabb valamennyi közül — a megfelelően képzett személyzet, (akiknek számát nem tudjuk egyik napról a másikra tetszés szerint növelni). Minden hajónk magyar személyzettel utazik, tisztjeink magyar józasi főiskolán szerzik meg a szükséges ismereteket.

A következő öt éves tervidőszak során több selejtezendő, kisebb hajót nagyobb kapacitásúval váltunk fel, de lényeges kapacitásbővítést nem tervezünk, mivel az ehhez szükséges személyzetet 1982—83. előtt várhatóan nem fogunk rendelkezni. Jelenleg építés alatt áll a Szovjetunióban a 14 500 tonnás Vörösmarty nevű hajó, amely a magyar tengeri hajópark legnagyobb hajója lesz.

A biztonság és a környezet védelme érdekében korszerűsítjük hajóink rádió-navigációs és egyéb navigációs műszerekkel való felszereltségét. Az ENSZ keretén belül működő Kormányközi Tengerészeti Tanácskozó Testület (IMCO) a második tengerészeti világnap — március 16. — alkalmával felhívással fordult a kormányokhoz és a világ tengerészeihez a hajózási biztonságért, a tengerek tisztaságáért, Örömmel csatlakoztunk ehhez, mert az elmúlt időszakban a velünk egy tengeren működő hajók nekünk is komoly károkat okoztak. A tengerhajózás ma már oly mértékben kiszélesedett, hogy feltétlenül szükséges a legmesszebb menő nemzetközi együttműködés az egységes jelzések, hajózási szabályok kialakítása érdekében.

F. P.

Barlangászok a magasban

How kerül a csizma az asztalra, vagyis a barlangászok a kémény tetejére? Úgy, hogy a budapesti Honvéd Aurora Sportegyesület barlangkutató szakcsoportjának három tagja vállalta a szegedi Tisza Lajos utcai, volt Faludi-gőzmalom már régóta nem használt, s balesetveszélyessé vált kéményének lebontását. Dévényi György, Bogárn Tibor és Sebeszta László csütörtökön délután látott munkához, s amikor fotóriporterünk teg-

nap délelőtt lencsevégre kapta a „légtornásztrío” két tagját, az eredetileg 35 méter magas kémény már alacsonyabb volt néhány méterrel. A bontás addig tart, amíg a kémény belsejét meg nem töltik a fentről ledobott téglák, akkor lebetonozzák a nyílást. A Csongrád megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat karbantartó üzemének épületeit úgy már nem veszélyeztetik az utóbbi időben kissé szellőssé vált kémény.

feloldáshoz még sok a tennivaló. A magasabb követelményekhez igazodva kell tovább formálni a gazdasági szabályozást, a termelői és fogyasztói árrendszert olyan irányba, hogy az árak jobban tükrözzék a világpiacon ráfordításokat, a „reális” költségeket.

A szelektív iparfejlesztési politika, a korszerűség és hatékonyság követelménye, a kedvezőbb termékszerkezet kialakítása, a vállalati tevékenység megítélésének viszonylag új rendje hogyan érinti az emberi viszonyokat, különös tekintettel a munkaerő-gazdálkodásra, a bér- és jövedelempolitikára?

A munkaerőnek a társadalom számára hatékony területeken való foglalkoztatása népgazdasági érdek. A mérsékelt gazdasági növekedés lehetőséget teremt arra is, hogy jelentősen előrelépünk az olyan régóta meglevő probléma megoldásában, mint a túlzott munkaerőigény, hogy az egyes tevékenységek ellátásához annyi embert kössenek le, amennyi feltétlenül szükséges. A szelektív fejlesztési politikából következően a munkaerőt a gazdaságtalan termelésből felszabadítjuk és átirányítjuk a hatékonyan működő területekre. Ezzel az átcsoportosítással is járó munkaerő-gazdálkodás javítása különösen azokon a területeken — Budapesten és nagyobb ipari körzetekben — a legjelentősebb, ahol nagyobb a munkaerőhiány. 1979-ben számos gazdálkodó szervezetnél érdemi kezdeményezéseket tettek a munkaerő-gazdálkodás javítására. Ezek hatása kedvező: mérséklődött a munkaerőigény és a nem kívánatos létszámmozgás, javult a munkafegyelem, a teljesítménykövetelmények növelése könnyebbé vált. A munkaerő-gazdálkodásnak a munkaerőmozgással is járó javítása elsősorban ott hozott egyértelműen pozitív eredményeket, ahol

a dolgozókkal szembeni követelmények növelése, az ésszerű munkaerő-gazdálkodás a fizikai és nem fizikai dolgozókra, a besorozottakra és a vezetőkre egyaránt kiterjedt, ahol ez a munka az állami, politikai és a társadalmi szervek részéről összehangolt támogatást, bátorítást kapott és a munkaerőmozgásban érintett dolgozókkal körültekintően, humanusan jártak el. A dolgozók többsége rövid időn belül megtalálta új munkahelyét. A jövőben a gazdálkodás hatékonysági követelményei és a dolgozók indokolt érdekei figyelembevételével a termelő és nem termelő területeken egyaránt fel kell gyorsítani a munkaerő-átcsoportosítást.

A termelői árak átfogó rendezése, az áraknak a népgazdaság tényleges ráfordításaihoz való igazítása lehetőséget teremt a vállalatok gazdálkodásának egyértelműbb megítéléséhez. Ennek alapján a kollektívák személyi jövedelmeit biztosabban lehet a vállalatok jövedelmezőségéhez és más minőségi követelmények teljesítéséhez kötni. A szabályozásban a vállalati bér- és keresetnövekedést a gazdálkodás eredményétől kell függővé tenni, bérpreferenciával elsősorban az átlagosnál hatékonyabban dolgozó és gyorsan fejlődő vállalatokat indokolt támogatni. A bértarifákat úgy kell módosítani, hogy azok ne korlátozzák a keresetek teljesítményekhez igazodó alakulását. Fokozottabb gondot szükséges fordítani az ösztönzőbb egyéni bérformák arányának növelésére, a csoportos bérezés, az egyszerű ütványozás elterjesztésére. El kell érni, hogy a kereset minden forintjához kapcsolódjon teljesítmény, ne csak a kereset növekedéséhez. A hatékonyabb munkára ösztönző keresetdifferenciálással, a teljesítménykövetelmények növekedésével érthető módon együtt járó helyi feszültségeket a gazdasági és politi-

kai, társadalmi vezetőknek egyaránt vállalniuk kell.

A hatékony gazdálkodásnak természetes előfeltétele a ráfordításokat reálisan tükröző árviszonyok kialakítása, mind a termelői, mind pedig a fogyasztói árnál. Ezzel kapcsolatban mi jellemzi ma nálunk a helyzetet, és milyen elképzelések vannak az esetleges módosításra?

A világpiacon áruk robbanásszerű emelkedésének a magyar gazdaságra begyűrőző hatását az állam a múltban központi eszközökkel erőteljesen korlátozta. Emiatt az állami támogatások és elvonások bonyolult rendszere jött létre. Ennek következtében a jelenlegi termelői és fogyasztói árak nem tükrözik a valóságnak megfelelően a ráfordításokat. Ez nehezíti a tisztánlátást, a hatékony gazdálkodás kibontakozását, a termékszerkezet átalakítását, előrelépést az energia- és anyaggazdálkodás racionalisabbá tételében, a külgazdasági egyensúly javításában, egyszerűen: legfőbb gazdaságpolitikai céljaink megvalósítását népgazdasági méretekben és a gazdálkodó szervezeteknél egyaránt. Ezért az árrendszerben olyan módosítások ki-munkálása van folyamatban, amelyek jobban biztosítják árainknak a valóságos ráfordításokhoz, a világpiacon árárányokhoz közelítést. A jövedelemszabályozásnak, az adórendszernek pedig olyanoknak kell lennie, amely nem közömbösíti az árrendszernek a hatékonyságra, a struktúrára gyakorolt hatását.

A reálisabb árviszonyok kialakítására irányuló törekvéseink mennyiben érintik a lakosság fogyasztási struktúráját és életszínvonal-politikánk alapelveit?

A reálisabb árviszonyok az eddigénél jobban összekapcsolják a termelési, külgazdasági feltételeket a lakosság fogyaszt-

tási szerkezetével. Az objektív adottságok közvetítésével ésszerű takarékoságra ösztönöznek azzal, hogy ami a népgazdaságnak ténylegesen többé kerül, abból mértékárta fogyasztást tesznek lehetővé. Ezen átrendeződés hatására javul, az adottságokhoz jobban igazodik a lakosság fogyasztásának szerkezete. Nő az ár szerepe az életszínvonal- és a fogyasztási struktúra alakításában. Ugyanakkor az árnövekedést mindig összhangba hozzuk a személyi jövedelmek alakulásával, így módon biztosítjuk az életszínvonal növekedésének tervszerűségét.

A gazdasági élet mai fő jelenségei, általános feltételei tartós tendenciának tűnnek, ez a tény milyen követelményeket támaszt a legalapvetőbb gazdasági tevékenységgel, a termelő munkával szemben?

Feladatunk, hogy jobban beilleszkedjünk a világgazdaságba. Ez sok tekintetben újszerű, nehéz. Ennek a követelménynek csak úgy tudunk megfelelni, ha minden vonatkozásban a termelőstől az értékesítésig, a piaci munkáig felvesszük azt a tempót, amit a világ diktál. Nagy termelékenységi, a minőségi követelményeknek megfelelő, fegyelmezett munkára, ugyanakkor a kezdeményező-készség kibontakoztatására, anyagi és szellemi értékeink maximális kihasználására van szükség. Csak az a felfogás lehet helyes, hogy problémáink a fejlődés gondjai és ezeket a feladatokat képesek vagyunk megoldani. Ehhez az összes feltétel rendelkezésünkre áll. Gazdaságunk megfelelő, szilárd alapokkal rendelkezik. A munkában szerzett politikai, irányítási tapasztalataink, az abban részt vevők alkotó, cselekvő magatartása, egysége jelentik a legfőbb biztosítékot arra, hogy gazdaságunk megfelel a magasabb követelményeknek is.

Rákoss Imre